

O'ZBEKISTON RENESSANS POYDEVORINI QURISH.

Farg'ona shahar 1-sonli texnikumi tarbiya fani o'qituvchisi

Eraliyeva Shirmonoy Nuraliyevna

Annotatsiya: Ushbu maqolada Yangi O'zbekistonda Uchinchi Renessans poydevorini barpo etishning tarixiy asoslari, strategik yo'nalishlari va uning asosiy ustunlari tizimli tahlil qilingan. Muallif mamlakatda birinchi va ikkinchi uyg'onish davrlariga tamal taşini qo'ygan buyuk ajdodlar merosiga tayangan holda, bugungi kunda ta'lim, ilm-fan, yoshlar siyosati va ma'naviyat sohalarida amalga oshirilayotgan tub islohotlarning ahamiyatini ochib beradi. Shuningdek, iqtisodiyotni raqamlashtirish va jadidlar g'oyalarini qayta tiklash orqali milliy yuksalishga erishish strategiyasi yoritilgan. Maqola keng kitobxonlar ommasi, tadqiqotchilar va pedagoglar uchun mo'ljallangan.

Kalit so'z: Uchinchi Renessans, Yangi O'zbekiston, birinchi va ikkinchi Renessans, ta'lim tizimi, Prezident maktablari, ilm-fan, yoshlar siyosati, ma'naviyat, jadidlar, raqamli iqtisodiyot, milliy yuksalish.

Bugungi kunda barpo uchinchi Renessans poydevorini etish strategik vazifa qilib yaratish.

Uchinchi Renessans Poydevorining To'rt Ustuni

Bog'cha va Maktab Ta'limi

Maktabgacha ta'lim tizimi tubdan modernizatsiya qilish.

Zamonaviy "Prezident maktablari" va ijod maktablari yaratildi.

Milliy o'quv dasturlari xalqaro standartlar (TIMSS, TIMSS) asosida yangilanadi.

- Oliy o'quv yurtlarining soni va qamrovi keskin oshirildi.
- Universitetlarga akademik va moliyaviy mustaqillik berildi.
- Ilmiy tadqiqotlar iqtisodiyotning real tarmoqlari bilan integratsiya qilinmoqda.
- Yoshlar Siyosati
- Yoshlar yetakchilari tizimi orqali har bir yoshning muammosi o'rganilmoqda.
- "Yoshlar daftari" va innovatsion startap loyihalar moliyalashtirilmoqda.
- Navqiron avlodning IT, xorijiy tillar va tadbirkorlikka qiziqishi qo'llab-quvvatlanmoqda.

4. Ma'naviyat va Madaniyat

- Milliy o'zlikni anglash va tarixiy merosni o'rganish kuchaytirildi.
- Kitobxonlik madaniyatini yuksaltirish bo'yicha umummilliy harakatlar olib borilmoqda.
- Jadid bobolarimizning ma'rifatparvarlik g'oyalari qayta tiklanmoqda va targ'ib qilinmoqda.
- Iqtisodiy va Huquqiy Islohotlar — Harakatlantiruvchi Kuch
- Raqamli iqtisodiyot: Barcha sohalarni raqamlashtirish orqali korrupsiya kamaytirilib, shaffoflik ta'minlanmoqda.
- Erkin bozor: Xususiy sektor qo'llab-quvvatlanib, xorijiy investitsiyalar oqimi faollashmoqda.

- Konstitutsiyaviy kafolatlar: Yangilangan Konstitutsiya inson huquqlari va ta'lim olish huquqini eng oliy qadriyat deb belgiladi.

Jadidlar g'oyalari va Uchinchi Renessans uzviyligi

Asosiy g'oya: XX asr Mahmudxo'ja Behbud, Abdulla Avloniy Munavvarqori Abdurashidxonov kabi jadidlar "Najot — ta'limda, najot — maktabda" degan g'oyani erta surgan edi.

2. Statistika va Raqamlar (Islohotlar ko'lami)

- Bog'cha qamrovi: 2017-yilda maktabgacha ta'lim qamrovida atigi 27% ni tashkil bo'lsa, tizimli ishlab chiqqan mamlakat bu ko'rinishda bugungi kunda 74% dan oshdi .

- Oliy ta'lim qamrovi: Oliy o'quv yurtlari soni 210 tadan oshdi (ilgarigi 77 taga nisbatan). Yoshlarni oliy ta'lim bilan olish darajasi 9% dan 38% ga yetkazildi. Bu intellektual poydevorning miqyosini ko'rsatadi.

3. "Inson kapitali" va Inson qadri tushunchasi

Uchinchi Renessansning bosh maqsadi — iqtisodiy boylik emas, balki inson kapitalini rivojlantirishdir.

- Yangi binolar: Oldingi davrlarda yalpi ichki mahsulot (YaIM) birinchi o'ringa qo'yilgan bo'lsa, hozirgi strategiyada investitsiya birinchi navbatdagi insonga, uni ishlatish va bilimiga yo'qotilmoqda.

• 4. Xalqaro e'tirof va Reytinglar

O'zbekistonning ta'lim va ilm-fan nazorati xalqaro hamjamiyat tomonidan kuzatilmoqda:

- Mamlakatimiz birinchi bor maktab ta'limi sifatini baholovchi dunyo miqyosidagi PISA (Program for International Student Assessment) reytingida ishtirok etishni ta'minlash.

- Milliy universitetlar dunyoning nufuzli QS (Quacquarelli Symonds) va Times Higher Education reytinglarining TOP-1000 taligiga kirishni maqsad qilgan va birinchi qadamlar qo'yildi (masalan, TIQXMMI milliy tadqiqot universiteti).

Uchinchi Renessans — shunchaki shior emas, bu bugungi avlodning oldida turgan tarixiy mas'uliyatdir. Har bir fuqaroning o'z ustida ishlashi, ilmga intilishi va vatan ravnaqi uchun hissa qo'shishi ushbu poydevorni yanada mustahkam qiladi. O'zbekiston o'zining buyuk ajdodlariga munosib voris sifatida dunyo sahnida yana o'z so'zini aytishga tayyorlanmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: “O'zbekiston” nashriyoti, 2021. – 464 b.

Karimov I. A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: “Ma'naviyat”, 2008. – 176 b.

2. Alimova DA Jadidchilik fenomeni va uning O'zbekiston taraqqiyotidagi o'rni. – Toshkent: “Akademnashr”, 2018.

3. Yo'ldoshev J.G'. Zamonaviy dars va pedagogik texnologiya. – Toshkent: “Sharq”, 2015.

4. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (Yangi tahriri). – Toshkent: “O'zbekiston”, 2023.